

SKLEP EVROPSKEGA ORGANA ZA VREDNOSTNE PAPIRJE IN TRGE (EU) 2018/1466**z dne 21. septembra 2018****o podaljšanju in spremembi Sklepa (EU) 2018/795 o začasni prepovedi trženja, razširjanja ali prodaje binarnih opcij malim vlagateljem**

ODBOR NADZORNIKOV EVROPSKEGA ORGANA ZA VREDNOSTNE PAPIRJE IN TRGE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1095/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski organ za vrednostne papirje in trge) in o spremembi Sklepa št. 716/2009/ES ter razveljavitvi Sklepa Komisije 2009/77/ES ⁽¹⁾ ter zlasti člena 9(5), člena 43(2) in člena 44(1) Uredbe,ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 600/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o trgih finančnih instrumentov in spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 ⁽²⁾ ter zlasti člena 40 Uredbe,ob upoštevanju Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/567 z dne 18. maja 2016 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 600/2014 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z opredelitvijo pojmov, preglednostjo, stiskanjem portfelja ter nadzornimi ukrepi glede poseganja v zvezi s produkti in pozicij ⁽³⁾ ter zlasti člena 19 Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

1. Evropski organ za vrednostne papirje in trge (ESMA) je s Sklepom (EU) 2018/795 ⁽⁴⁾ prepovedal trženje, razširjanje ali prodajo binarnih opcij malim vlagateljem. Ukrep začne veljati 2. julija 2018 za obdobje treh mesecev.
2. V skladu s členom 40(6) Uredbe (EU) št. 600/2014 mora organ ESMA začasne ukrepe prepovedi v zvezi s produkti pregledati v ustreznih časovnih presledkih in vsaj vsake tri mesece.
3. Organ ESMA se je v okviru svojega pregleda prepovedi binarnih opcij med drugim opiral na raziskavo med pristojnimi nacionalnimi organi ⁽⁵⁾ o praktični uporabi in učinku ukrepa za poseganje v zvezi s produkti ter na dodatne informacije, ki jih je dobil od teh organov in deležnikov.
4. Pristojni nacionalni organi so zaznali samo nekaj primerov neskladnosti z ukrepi organa ESMA za poseganje v zvezi s produktom. Poleg tega od objave dogovorjenih ukrepov dne 27. marca 2018 podjetjem, ki tržijo, razširjajo ali prodajajo binarne opcije, niso bila izdana nobena nova pooblastila.
5. Pristojni nacionalni organi so v mesecu juliju 2018 v primerjavi z julijem 2017 poročali o rahlem povečanju vlagateljev, ki so zaprosili, da bi bili razvrščeni kot profesionalni vlagatelji. Kljub temu je število profesionalnih vlagateljev, ki so sami zaprosili za to razvrstitev, sorazmerno majhno v primerjavi s prejšnjim številom neprofesionalnih vlagateljev, ki so bili ponudniki binarnih opcij. Organ ESMA se zaveda, da določena podjetja iz tretjih držav dejavno nagovarjajo vlagatelje iz Unije. Vendar lahko ta podjetja brez dovoljenja ali registracije v Uniji storitve opravljajo samo na lastno pobudo vlagateljev, ki imajo sedež ali se nahajajo v Uniji. Organ ESMA se prav tako zaveda, da so podjetja začela ponujati druge špekulativne investicijske produkte. Zato bo še naprej spremljal ponudbo teh drugih produktov, da bo ugotovil, ali bi bili ustrezni še kateri koli drugi ukrepi Unije.

⁽¹⁾ UL L 331, 15.12.2010, str. 84.

⁽²⁾ UL L 173, 12.6.2014, str. 84.

⁽³⁾ UL L 87, 31.3.2017, str. 90.

⁽⁴⁾ Sklep Evropskega organa za vrednostne papirje in trge (EU) 2018/795 z dne 22. maja 2018 o začasni prepovedi trženja, razširjanja ali prodaje binarnih opcij malim vlagateljem v Uniji v skladu s členom 40 Uredbe (EU) št. 600/2014 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 136, 1.6.2018, str. 31).

⁽⁵⁾ V raziskavi je sodelovalo 20 pristojnih nacionalnih organov: Cyprus Securities and Exchange Commission (CY-CySEC), Comisión Nacional del Mercado de Valores (ES – CNMV), Autoriteit Financiële Markten (NL-AFM), Czech National Bank (CZ – CNB), Finanzmarktaufsicht (AT – FMA), Finnish Financial Supervisory Authority (FI – FSA), Comissão do Mercado de Valores Mobiliários (PT – CMVM), Malta Financial Services Authority (MT – MFSA), Financial Supervisory Authority (IS – FME), Financial Services and Markets Authority (BE – FSMA), Commissione Nazionale per le Società e la Borsa (IT – Consob), Financial Supervision Commission (BG – FSC), Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht (DE – BaFin), Autorité des Marchés Financiers (FR – AMF), Magyar Nemzeti Bank (HU – MNB), Financial Conduct Authority (UK – FCA), Commission de Surveillance du Secteur Financier (LU – CSSF), Romanian Financial Supervisory Authority (RO – FSA), Agencija za trg vrednostnih papirjev (SL – SMA), Central Bank of Ireland (IE – CBI).

6. Organ ESMA med obdobjem pregleda ni pridobil dokazov, ki bi nasprotovali njegovi splošni ugotovitvi o resni zaskrbljenosti glede zaščite vlagateljev, ugotovljeni v Sklepu (EU) 2018/795. Zato je zaključil, da bi resna zaskrbljenost glede zaščite vlagateljev, ugotovljena v Sklepu (EU) 2018/795, obstajala še naprej, če svojega sklepa o prepovedi trženja, razširjanja ali prodaje binarnih opcij malim vlagateljem ne bi podaljšal.
7. Od sprejetja navedenega sklepa se veljavne obstoječe regulativne zahteve v skladu s pravom Unije niso spremenile in še naprej ne obravnavajo nevarnosti, ki jo je ugotovil organ ESMA. Poleg tega pristojni nacionalni organi niso sprejeli ukrepov, s katerimi bi odpravili nevarnost, ali pa sprejeti ukrepi ne zadostujejo za njeno odpravo. Od sprejetja sklepa namreč noben pristojni nacionalni organ ni sprejel svojega nacionalnega ukrepa za poseganje v zvezi s produkti v skladu s členom 42 Uredbe (EU) št. 600/2014 ⁽¹⁾.
8. Podaljšanje prepovedi, ki je določena v Sklepu (EU) 2018/795, nima negativnega učinka na učinkovitost finančnih trgov ali na vlagatelje, ki bi bil nesorazmeren glede na koristi ukrepa, in ne povzroča tveganja regulativne arbitraže iz istih razlogov, kot so navedeni v navedenem sklepu.
9. Če se začasna prepoved ne podaljša, obstaja po mnenju organa ESMA velika verjetnost, da se bodo binarne opcije ponovno ponujale malim vlagateljem ter da se bodo na trg vrnili isti ali podobni produkti, ki so povzročili škodo za potrošnike, ugotovljeno v Sklepu (EU) 2018/795.
10. Organ ESMA je ob upoštevanju teh razlogov ter skupaj z razlogi, izraženimi v Sklepu (EU) 2018/795, sklenil, da za nadaljnje tri mesece podaljša prepoved, dokler se ne odpravi resna skrb glede zaščite vlagateljev.
11. V času podaljšanja prepovedi bo organ ESMA preučil, ali obstajajo kakršni koli novi dokazi v zvezi z določenimi produkti v okviru ukrepa, ki bi jih bilo treba zaradi nekaterih njihovih značilnosti, ki ne povzročajo skrbi glede zaščite vlagateljev, opredeljenega v Sklepu (EU) 2018/795, izvzeti v podaljšanem obdobju uporabe ukrepa.
12. V zvezi s tem je organ ESMA prejel nove informacije o binarnih opcijah, ki so dolgoročne, katerim je priložen prospekt in so s strani ponudnika ali drugega subjekta v ponudnikovi skupini v celoti zavarovane pred tveganjem ter verjetno ne bi povzročile zaskrbljenosti glede zaščite vlagateljev, ugotovljenega v Sklepu (EU) 2018/795. Primer te vrste binarne opcije je posebna oblika nakupnega bona, t. i. „*inline warrant*“, ki kumulativno izpolnjuje te pogoje.
13. Medtem ko je stopnja kompleksnosti te posebne vrste binarne opcije primerljiva z binarnimi opcijami na splošno, pa zahteva glede minimalnega trajanja izboljšuje negativne učinke kompleksnosti in nepreglednosti za vlagatelje. Vlagatelji lahko v 90 dneh ali še daljšem časovnem okviru od datuma prve izdaje produkta lažje sprejmejo razumno stališče o trgu kot v zelo kratkem obdobju, ki je značilno za širši trg binarnih opcij, ki so obstajale pred objavo Sklepa (EU) 2018/795. Z 90-dnevno ali daljšo dospelostjo se zmanjša možnost za pogosto ponavljajoče špekulativne posle, ki povečujejo izgube in so povezane z odvisnostjo.
14. Posebna značilnost binarnih opcij, ki delujejo kot glavno gonilo za morebitne negativne posledice ter še poslabšujejo razlike med donosom vlagateljev in tveganjem za izgube, je nasprotje interesov, ki obstaja med številnimi ponudniki binarnih opcij in njihovimi strankami. Nekatera podjetja sicer ponujajo binarne opcije, ki so skozi celotno njihovo trajanje v celoti zavarovana pred tržnim tveganjem. Kadar se tovrstno varovanje nanaša na ponudbo binarne opcije in ga jamči ponudnik ali drug subjekt v ponudnikovi skupini ter če nobeden od subjektov skupine ne ustvari dobička ali izgube, razen predhodno razkritih provizij, pristojbin za transakcije ali drugih povezanih taks, je nasprotje interesov med ponudnikom in vlagateljem bistveno manjše. Na čisti dobiček, ki izhaja iz binarne opcije, namreč bistveno ne vpliva to, ali se izplača ali ne. Ponudniki varovanja ne prejmejo nobene spodbude, da napačno poročajo o osnovnih cenah ali špekulirajo na škodo vlagatelja.
15. Dokazi, ki jih je prejel organ ESMA, kažejo, da so zavarovani poslovni modeli skladni s ponodbami binarnih opcij z dovolj dolgo dospelostjo, za razliko od nezavarovanih poslovnih modelov, za katere so značilne kratkoročne ponudbe. Pristojni nacionalni organi ⁽²⁾, ki nadzorujejo trge, na katerih dolgoročne varovane binarne

⁽¹⁾ Pristojni nacionalni organ ene od držav EGP-Efta, NO-Finanstilsynet, je 4. junija 2018 sprejel nacionalne ukrepe za poseganje v zvezi s produkti, ki imajo iste pogoje in datume začetka uporabe kot ukrepi organa ESMA. Poleg tega je finančni nadzorni organ Islandije 5. julija 2018 objavil, da je po njegovem mnenju trženje, razširjanje ali prodaja binarnih opcij v skladu z njegovo nacionalno zakonodajo (člen 5 zakona št. 108/2007 o poslovanju z vrednostnimi papirji) v nasprotju s pravnimi in dobrimi poslovnimi postopki in praksami pri trgovanju z vrednostnimi papirji.

⁽²⁾ DE-BaFin, FR-AMF

opcije ponujajo ponudniki varovanja, so potrdili, da v zvezi s tovrstnimi produkti niso ugotovili nobenega prijavljenega primera bistvene škode za posamezne male vlagatelje. Poleg tega nemški nacionalni organ BaFIN ni prejel nobene pritožbe vlagateljev v zvezi z „inline“ nakupnimi boni.

16. Poleg tega je namen zahteve, da mora binarne opcije, ki so na voljo malim vlagateljem, spremljati prospekt, ki je odobren v skladu z Direktivo 2003/71/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, zagotoviti vsaj minimalno stopnjo preglednosti teh dolgoročnih produktov. Gre za zagotovilo, da so vlagateljem v zvezi s trženjem, razširjanjem ali prodajo teh produktov malim vlagateljem na voljo točno predpisane informacije o ponudniku, vključno z njegovim poslovnim modelom in računovodskimi izkazi, ter tveganjih in značilnostih produkta. Poleg tega prospekt skrbno pregleda ustrezni pristojni nacionalni organ.
17. Hkrati ne obstaja noben dokaz v zvezi s produkti, da bi dejavnosti trženja in razširjanja dovolj dolgoročnih binarnih opcij s prospektom, ki so pred tveganji v celoti zavarovane s strani ponudnika ali drugega subjekta v ponudnikovi skupini, vsebovale agresivne tržne prakse ali zavajajoče komunikacijske veščine.
18. Medtem ko izpolnitev samo enega od meril ne bi zadostovala za odpravo tveganja za škodo za vlagatelje, je organ ESMA med obdobjem pregleda prejel nove dokaze, da binarna opcija, ki izkorišča kumulativni učinek odobrenega prospekta, dovolj dolge dospelosti in popolnega varovanja s strani ponudnika ali subjekta iz njegove skupine, najverjetneje ne bo povzročila resne zaskrbljenosti glede zaščite vlagateljev, ugotovljene v Sklepu (EU) 2018/795. Skladno s tem bi bilo treba binarne opcije, ki izpolnjujejo vsa ta tri merila, izrecno izvzeti iz obsega podaljšanja začasnega ukrepa organa ESMA za poseganje v zvezi s produkti.
19. Organ ESMA bo te produkte še naprej pregledoval in po potrebi ustrezno ukrepal. Zlasti je proučil tveganje, da bi lahko ponudnik binarnih opcij to izvzetje izkoristil tako, da bi ponudil produkte s primerljivimi značilnostmi, kot so tisti, ki vzbujajo resno zaskrbljenost glede zaščite vlagateljev, na primer z izdajo produktov, ki spodbujajo kratkotrajno tržno obnašanje, tako da določijo mejo, ki je blizu osnovni tržni ceni ob izdaji. Organ ESMA in pristojni nacionalni organi bodo spremljali, ali se bodo pojavili kakršni koli novi trendi razširjanja, ter bodo zlasti pozorni na produkte, katerih namen je navkljub njihovi dolgoročnosti spodbujanje tovrstnega kratkotrajnega tržnega obnašanja.
20. Organ ESMA je med pregledom pridobil tudi informacije o obstoječih produktih, ki imajo ob njihovi dospelosti enega od dveh vnaprej določenih izplačil, od katerih nobeno ni nižje od začetne naložbe. Izplačilo pri tej vrsti binarne opcije je lahko bodisi višje bodisi nižje, vendar vlagatelj v nobenem primeru ne bi izgubil denarja glede na njegovo skupno naložbo v produkt. Sklep (EU) 2018/795 je osredotočen na produkte s tveganjem, da bodo vlagatelji utrpeli precejšnje izgube glede na njihovo skupno naložbo v produkt. Zato je treba zaradi pravne varnosti pri tem podaljšanju izrecno izvzeti produkte, katerih struktura izplačil ne ogroža kapitala vlagatelja.
21. Ker so lahko predlagani ukrepi v omejenem obsegu povezani z izvedenimi finančnimi instrumenti na kmetijske proizvode, se je organ ESMA posvetoval z javnimi organi, pristojnimi za nadzor, upravljanje in regulacijo fizičnih kmetijskih trgov v Uredbi Sveta (ES) št. 1234/2007 ⁽²⁾. Noben organ ni izrazil zadržka glede predlaganega podaljšanja ukrepov.
22. Organ ESMA je pristojne nacionalne organe obvestil o predlaganem sklepu o podaljšanju –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Začasna prepoved binarnih opcij za male vlagatelje

1. Trženje, razširjanje ali prodaja binarnih opcij malim vlagateljem je prepovedana.

⁽¹⁾ Direktiva 2003/71/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. novembra 2003 o prospektu, ki se objavi ob javni ponudbi ali sprejemu vrednostnih papirjev in o spremembi Direktive 2001/34/ES (UL L 345, 31.12.2003, str. 64).

⁽²⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1234/2007 z dne 22. oktobra 2007 o vzpostavitvi skupne ureditve kmetijskih trgov in o posebnih določbah za nekatere kmetijske proizvode („Uredba o enotni SUT“) (UL L 299, 16.11.2007, str. 1).

2. Za namene odstavka 1 je binarna opcija, ne glede na to, ali se trguje na mestu trgovanja ali ne, izvedeni finančni instrument, ki izpolnjuje naslednja merila:
- (a) mora biti poravnan z gotovino ali se lahko poravna v gotovini po izbiri ene od strank, razen v primeru neizpolnitve obveznosti ali drugega razloga za prenehanje;
  - (b) predvideva plačilo le ob njegovem zaprtju ali poteku;
  - (c) njegovo plačilo je omejeno na:
    - (i) predhodno določeni fiksni znesek ali nič, če osnovni instrument izvedenega finančnega instrumenta izpolnjuje enega ali več predhodno določenih pogojev, in
    - (ii) predhodno določeni fiksni znesek ali nič, če osnovni instrument izvedenega finančnega instrumenta ne izpolnjuje enega ali več predhodno določenih pogojev.
3. Prepoved iz odstavka 1 ne velja za:
- (a) binarno opcijo, pri kateri je nižji od dveh vnaprej določenih fiksnih zneskov najmanj enak skupnemu plačilu malega vlagatelja za binarno opcijo, vključno s provizijami, pristojbinami za transakcijo ali drugimi povezanimi stroški;
  - (b) binarno opcijo, ki izpolnjuje naslednje pogoje:
    - (i) rok od izdaje do dospelosti je najmanj 90 koledarskih dni;
    - (ii) javnosti je na voljo prospekt, ki je sestavljen in odobren v skladu z Direktivo 2003/71/ES, in
    - (iii) binarna opcija med njenim celotnim trajanjem ponudnika ne izpostavlja tržnemu tveganju, ponudnik ali kateri koli od subjektov v njegovi skupini pa ne ustvari dobička ali izgub iz binarne opcije, razen predhodno razkritih provizij, pristojbin za transakcije ali drugih povezanih taks.

Člen 2

Prepoved dejanj, ki bi predstavljala izogibanje

Prepovedano je sodelovati, zavestno in namerno, pri dejavnostih, katerih cilj ali učinek je izogibati se določbam člena 1, vključno z delovanjem kot nadomestek za ponudnika binarnih opcij.

Člen 3

Začetek veljavnosti in uporaba

1. Ta sklep začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.
2. Ta sklep velja od 2. oktobra 2018 za obdobje treh mesecev.

V Parizu, 21. septembra 2018

Za odbor nadzornikov
Steven MAIJLOOR
Predsednik